

Dues mirades

Terra humida

JOSEP MARIA **Fonalleras**

Em penso que exagerem de terminats detalls: ho emboliquem tant que magnifiquem la minúcia per convertir-la en una catedral de la crispació. Signes dels temps. El cas de **Shakira** és l'últim i potser un dels més significatius dels que hem viscut, perquè s'hi ajunten uns quants factors que, aplegats, converteixen una situació que hauria de ser normal i intranscendent –que la noia canti en català– en, pràcticament, un assumpte d'Estat.

Anem per parts. **Shakira** fa una versió de *Boig per tu* amb els seus esgarips naturals i resulta que triomfa a Espanya. És la primera en les descàrregues a l'iTunes perquè, encrucada com és (la cançó i la cantant), agrada a una àmplia (i quantificable) franja de la població. Al

mateix temps, però, quatre eixelebrats (no es poden comptar però són minoria) la insulten i li diuen de tot per Twitter. L'assumpte passa a la premsa internacional (la de per riure i la seriosa) i es converteix en una campanya contra qui és vista per alguns com a «favorable a la independència de Catalunya». Després arriba el Govern de la Generalitat i, en boca del conseller **Homs**, anuncia que li ha transmès «escalfi solidaritat» pels insults que ha rebut.

El globus s'ha inflat tant que ara només falta que a la comtal vila de **Ripoll** (que és d'on prové la seva família) reservin una tomba per a **Shakira** al costat de la de **Guifré el Pilós**. En lloc de gregorià, això sí, sonarà, en la terra humida, **Pep Sala**. ≡

Alarma

EMMA **Riverola**

Per a molts, la independència és un objectiu, un somni, una il·lusió. I està bé que així sigui. Per a molts altres, la realitat és un malson. I aquest dolor hauria de ser insuportable per a tots. És evident la importància del dilema nacional que està vivint Catalunya, però el debat de les essències es converteix en una trampa quan eclipsa els problemes reals. Tertúlies i informatius estan pràcticament capitalitzats pel procés. Sempre ajustant-se a un guió mil vegades repetit. Un dia, el Govern català mou una peça que sap que causarà un tremolor en el taulell. El Govern espanyol replica amb un altre moviment que sap que provocarà un sisme encara més gran. Un altre dia, la jugada s'inicia a l'altre

costat del Ebre. Tant és. La qüestió és que, per una acció o per una altra, el debat públic està segrestat per un únic tema saturat d'emocions. Cada moviment de peça provoca una infinitat d'interrogants i anàlisis. Cada declaració, una colossal allau de sentiments.

Mentrestant, no deixen d'encendre's les alarmes d'emergència. L'última, l'informe de Càritas Europa que constata la tremenda injustícia que assola els nostres carrers: Espanya és el segon país de la UE en risc de pobresa infantil, només superat per Romania. ¿Quants esforços, quantes elucubracions es dedicaran a aquesta realitat lacerant? **Montoro** va respondre acusant Càritas de falsària. A falta de Catalunya, bo és l'insult. ≡

La banya del croissant

JORDI **Puntí**

Puntes de cigarret

Anant pel carrer he vist, al meu davant, un noi que s'ajupia i agafava una cosa de terra. Després, quan hi he passat pel costat, m'he adonat que era una punta de cigarret: se l'ha posat als llavis, l'ha encès i l'ha xuclat amb avidesa. És un gest, aquest de reaprofitar puntes de cigarret, que abans era força habitual i ara feia molt de temps que no veia, com si hagués passat de moda. Quan sortia a les pel·lícules, servia per mostrar que el personatge era pobre, o de mala vida, però ara ni això.

És veritat que cada cop hi ha menys gent que fuma i suposo que, com passa amb moltes coses, la culpa és sobretot de la crisi. La prohibició de fumar als locals ha fet que ara es vegin més puntes de cigarret per terra, al davant d'un portal o al voltant d'un banc en una plaça, i sempre són puntes petites, esgotades, al límit del filtre. En època de bonança, als fumadors no els recava de llençar el cigarret a mitges, o tot just començat, i ara s'hi miren molt més. Més d'un cop he vist un dependent, fumant a la porta de la seva botiga,

En època de bonança, als fumadors no els recava llençar un cigarret a mitges, i ara s'hi miren més

que si li entrava un client, apaga-va el cigarret tot rascant-ne la brasa, amb la intenció d'encendre'l de nou més tard, quan tinguí cinc minuts.

Si hi ha algú que es dediqui a documentar la història del cigarret –hi ha gent per a tot–, segurament consignarà aquesta època nostra com un període de decadència. D'una banda, l'estalvi i la recerca de tabac més natural ha fet que molts fumadors es passin al cigarrets de cargolar, però en lloc de fer-se'ls a mà amb tota la paciència –com **Josep Pla**, que deia que fumava per trobar adjectius–, ara fan servir complicades màquines on fiquen el tabac de picadura, el filtre i el paper, i el cigarret surt fet. L'altre element de decadència, és clar, és el cigarret electrònic, que és com el robot dels cigarrets: incansable, no deixa cendra, ni puntes per llençar. És tan discret que ni tan sols es veuen els fumadors. A vegades fa la impressió que hi ha més botigues de cigarrets electrònics que no pas gent que en fuma.

La creixent bretxa social

Una assignatura pendent

A Catalunya segueix sent una necessitat urgent un gran pacte per lluitar de forma efectiva contra la pobresa

TERESA **Crespo**

La realitat és més incisiva que els discursos. En la lluita contra la pobresa i les desigualtats, els últims mesos ens han brindat bones ocasions per anar més enllà de les paraules i les bones intencions, però els moments d'esperança s'han convertit en desenganys i deixen pas a una certa desesperació.

L'aprovació dels pressupostos de la Generalitat del 2014 va ser la gran oportunitat per establir prioritats i assegurar una cobertura mínima de les necessitats dels ciutadans, però els debats parlamentaris van passar de puntetes sobre aquestes qüestions. Les preocupacions es van centrar a no superar el dèficit fixat i, amb el beneplàcit de la majoria, es van aprovar uns pressupostos presentats com «els més socials de la història». La xifra del 71% destinat a polítiques de benestar, incloent-hi salut i educació, va deixar al marge el detall que les successives retallades ens obliguen a respondre a una demanda creixent amb menys recursos que fa deu anys.

DES D'ALESHORES, els fets ens demostren que els pressupostos i les polítiques que se'n desprenen no aborden amb decisió la penúria de molts catalans. L'increment de la pobresa i les desigualtats és una realitat que no es pot obvi-

ar i els partits de l'oposició van forçar un debat al Parlament fa poques setmanes. No obstant, malgrat que aquesta vegada sí que es va parlar del tema, els acords obtinguts van ser mínims i no van suposar cap augment de les partides pressupostàries.

La realitat, per tant, ens continua interpel·lant. Ens diu que és necessari revisar el que es va aprovar en el seu moment i ens empeny a buscar noves ocasions per afrontar el problema, perquè els nostres conciutadans estan patint situacions insostenibles i els nivells de pauperisme resulten inacceptables; més fins i tot en un país que està entre les potències econòmiques del món i que té recursos suficients. Sentim vergonya que no es trobin alternatives a una realitat tan dolorosa, reflex de la injustícia d'aquest món ric i suposadament civilitzat.

No obstant, malgrat la decepció crec que no tot està perdut. M'agradaria que les experiències una mica amargues d'aquests mesos ens servissin per evitar els mateixos errors en el futur. La nova ocasió per identificar i potenciar nous recursos contra la pobresa ja existeix, és a la nostra agenda, i vull pensar que aquesta vegada els nostres polítics seran capaços de superar els seus interessos particulars. El Govern va presentar al febrer una proposta de pacte contra la pobresa que va ser –juntament amb les entitats

MONRA

socials, que no vam poder intervenir en el ple malgrat la sol·licitud expressa dels seus convocants – el gran absent del debat parlamentari.

A alguns partits no els va interessar discutir-ho, però encara hi ha una mínima confiança que aquest pacte pugui ser una nova oportunitat, i no podem desaprovechar-la. El document proposat, encara en brut, espera la veu dels partits i de la societat per aconseguir que projecti accions noves i diferents per afrontar l'extraordinari repte que ens planteja el dia a dia de la gent.

El pacte ha de permetre transformar la realitat. Se li ha de donar un contingut d'acord amb les necessitats actuals, que reculli les resolucions mínimes aprovades en el debat del Parlament i garanteixi més transparència. Ha de quedar clar què es modifica, què és nou, què se segueix fent i amb quins recursos compta ca-

da acció. Ha de fixar objectius clars a curt, mitjà i llarg termini, i fixar indicadors que permetin controlar i avaluar la seva aplicació, sense oblidar la participació de tots els actors de la societat.

Juntament amb el pacte, hem de recordar que és obligat un canvi en les polítiques fiscals per obtenir més ingressos que permetin fer front a l'increment de la inversió social. La Plataforma per una Fiscalitat Justa, Ambiental i Solidària ha fet propostes sobre la futura reforma fiscal que s'haurien de tenir en compte. Demana un sistema tributari proporcional i redistributiu que garanteixi la justícia fiscal i impedeixi escapar-se de la seva aplicació per mitjà del frau i l'evasió fiscal. Reclama una reestructuració del sistema impositiu que permeti una recaptació superior a través de l'impost de societats, el de patrimoni i les operacions especulatives, en lloc de carregar la pressió fiscal sobre les rendes del treball o l'IVA.

AVUI CATALUNYA necessita un gran pacte de lluita contra la pobresa i les desigualtats i una nova política fiscal que superi els interessos particulars, polítics i econòmics per construir un país no només lliure i sobirà, sinó també més just i menys desigual. No podem esperar que el pas del temps o un canvi en el context polític resolguin el problema per si mateix. És urgent i no hi ha cap altra opció que actuar. ≡

Presidenta d'Entitats Catalanes d'Acció Social (ECAS).